

Jan Bureš (13. 6. 1926–24. 8. 2012).
Snímek © David Marvan.

MUDr. Jan Bureš, DrSc., FNAS
(13. 6. 1926–24. 8. 2012)

Jeden z nejúspěšnějších českých fyziologů paměti a průkopník mozkové elektrofyziologie celý život zkoumal podstatu paměti u pokusných laboratorních zvířat a u člověka. Zjistil, jak vlna šířící se deprese v mozkové kůře dočasně zhoršuje paměť a jak se informace uchovávají i v jiných částech mozku (hipokampu aj.). Byl uznávaným světovým vědcem, za kterým se sjížděli vědci doslova ze všech kontinentů a jemuž po sametové revolu-

ci aplaudovalo publikum ve stoje v přednáškových sálích několika světových metropolí. Díky svému složitému politickému vývoji od 50. let byl předurčen k tomu, že téměř všechny své zásadní vědecké nálezy a objevy uskutečnil v Praze. Jednou z mnoha jeho poct je členství v National Academy of Sciences USA, které mu bylo uděleno r. 1995 jako jedinému českému fyziologovi. Napsal kolem 250 experimentálních studií citovaných víc než 4500krát. Byl spoluautorem skutečně výjimečné studie Fyziologického ústavu z dob totality, oceně-

Prof. PhDr. Miloslav Petrušek, CSc., (15. 10. 1936 – 19. 8. 2012) při udělování cen Učené společnosti dne 19. 5. 2008. Snímek © Luděk Svoboda. Prof. Miloslav Petrušek je letošním laureátem ceny nadace VIZE 97 Václava a Dagmar Havlových. Převzetí ceny a symbolické berly sv. Vojtěcha v den Havlových narozenin (5. 10.) se již nedožil. Při této příležitosti nadace Vize 97 vydala soubor Petruskových sociologických úvah a esejů Společnost a kultura, k nimž se ještě vrátíme v příštích číslech Vesmíru. (ib)

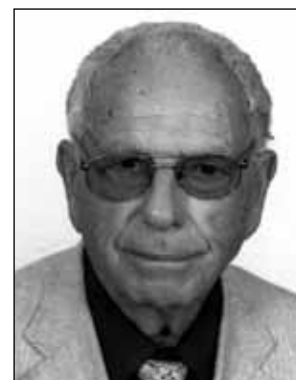

né někdejší Ústavem pro vědecké informace (ISI, USA) jako citační klasická práce (Brain Research 39, 255–259, 1972). Ta otevřela nové obzory buněčného výzkumu mozkové kůry i podkoží, kde máme uloženy miliardy neuronů, odpovědných za naše vnímání, paměť a znaky osobnosti. Odešel skromný, pracovitý a intelektově mimořádně vybavený akademik (člen Mensy), jehož příkladný rodinný a vědecký život si zasloužil v mnoha ohledech obdivu a úcty.

František Vyskočil

Jaroslav Drobník
(20. 12. 1929–30. 8. 2012)

Nestor české biotechnologie vystudoval mikrobiologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde působil až do roku 1971. V roce 1957 se tu stal vedoucím izotopo-

Jaroslav Drobník
(20. 12. 1929–30. 8. 2012).
Snímek archiv.

vé laboratoře a v roce 1959 vedoucím oddělení biofyziky. Soustředil se na účinky záření na dědičnou informaci a na inkorporaci radioizotopů do DNA. V letech 1968–1969 byl proděkanem Přírodovědecké fakulty UK. S nástupem normalizace musel univerzitu opustit. Nastoupil do Ústavu makromolekulární chemie ČSAV, kde založil laboratoř biochemie polymerů. V Akademii věd pracoval až do roku 1990, kdy se vrátil na Karlovu univerzitu. Zde působil jako ředitel Biotechnologického ústavu a v roce 1991 byl jmenován profesorem biofyziky. Jeden z jeho nejvýznamnějších pracovních úspěchů se váže k pobytu na Michiganské státní univerzitě v roce 1961, kde byl členem týmu, jenž objevil cytostatické účinky komplexních sloučenin platiny. Jaroslav Drobník tak stál u zrodu nové kategorie léků proti nádorovým onemocněním. V posledních letech byl profesor Drobník znám především jako neúnavný propagátor biotechnologií a především geneticky modifikovaných organismů. Texty s touto tematikou psal i pro Vesmír.

Jaroslav Petr